

Erään kurssin lähtölaskenta.

Kaarle Kurki-Suonio

Eräänä aamupäivänä huhtikuun viimeisellä viikolla soi puhelimeni: "Tässä Reino Seppälä Opetushallituksesta, terve. Voitko tarjota 100 opettajalle 20 ov:n täydennyskoulutuksen vuoden 1997 loppuun mennessä, lähtökohtana fysiikan approbatur, tavoitteena cum laude -taso. Koulutuksen tulisi hyödyttää opettajaa hänen työssään. Tarjouksen on oltava Opetushallituksessa ensi viikon perjantaina."

Taisinpa nielaista tyhjää pariakin kertaa. Toivuttuani alkoi rakastuttaa: tähän on sitä, mihin olen yli kahdenkymmenen vuoden ajan keskittänyt kaiken energiani. Eikö fysiikan opettajan suuntautumisvaihtoehdon opetuksen kehittäminen ole tähdännyt juuri siihen, mitä nyt halutaan.

Fysiikan perusteiden kurssista, jossa pohditaan fysiikasta itsestään nousevia opettamisen ja oppimisen perusteita, ja opetuksen tarpeisiin suunnatusta fysiikan historian kurssista on jo turvallinen kokemus pitkän kehitystyön ajalta.

Syksyllä 1993, kun fysiikan perusteiden aineisto alkoi materialisoitua kirjaksi, uskallettiin vihdoinkin ryhtyä yrittämään siinä pohdittujen periaatteiden soveltamista opetuksen kokeellisuuteen. Opettajien laboratorioskursista tehtiin kokeellisten kokonaisuuksien suunnittelukurssi. Viiden opintoviikon kurssiin on mahtunut seitsemän valinnaista kokonaisuutta. Palautteessa sitä pidettiin toisaalta työläänä. Toisaalta sanottiin, että opettajan pitäisi tehdä kaikki kokonaisuudet. Kurssia voisi laajentaa, samalla kokeellisuus painottuisi enemmän.

Palautteen mukaan kuilu periaatteiden ja kokeellisen toteutuk-

sen välillä tuntui opiskelijoista leveältä. Kaivattiin opetusta, joka tukisi kokonaisuuksien suunnittelua. Syntyi tietorakenteiden kurssi, joka on ehditty toteuttaa yhden kerran 3 opintoviikon laajuisena.

Palathan on juuri saatu paikoilleen. Vuotta aikaisemmin kokonaisuutta ei olisi ollut. "OK Reino, yritetään."

Kokosin pienen joukkueeni, ne ainoat maailmassa, joilla on tästä koulutuksesta kokemusta. Sisällöt ovat kyllä koeteltuja ja hallinnassa, mutta miten tarjota niitä suurelle hajallaan olevalle joukolle oman opetustyön ohessa opiskelevia opettajia? Vielä suurempi avoin ongelma on kuitenkin koulujen välineistö. Uhkayrityshän se on, mutta mitään ei voita, ellei uskalla. Tarjous jätettiin määräaikaan. Se sai myönteisen vastaanoton ja meitä kehoitettiin ryhtymään toimeen, vaikka sopimus viipyikin.

Mutta kesä oli jo alkamassa, ja opettajien suunnitelmat varmasti lukossa jo kuukausia aikaisemmin. Opetushallituksessakin epäiltiin. Kyseltiin tarjouksen

pienentämistä jopa 20 koulutettavaan. Ehdotimme tarjouksen laajentamista cum laude -pohjaiseen opiskeluun, koska koulutus luonteensa vuoksi ei kiinnity perinteisen fysiikan laskennallisen hallinnan määräämiin tasoihin. Ajatusta pidettiin hyvänä.

Tieto ehti ensin intemettiin, ilmoitus oli torstaina 30.5 Helsingin Sanomissa. MAOLin osoitteen mukaan lähetettiin kirje 2770 opettajalle, joilla fysiikan arvosanana oli approbatur tai cum laude. Kiinnostuneita, jopa innostuneita kyselyjä tuli kuitenkin heti. Oikeita hakemuksiakin kertyi hiljalleen, kunnes kolme päivää ennen määräaikaa räjähti: 100 ylittyi reilusti maanantaina, 120 tiistaina, 160 keskiviikkona ja torstaina hakuajan päätyttyä hakemuksia oli yli 200. Mitäs nyt Opetushallitus? Laajentakaa, sanottiin puhelimesta. Otimme taas riskin ja kutsuimme lopulta 181 opettajaa.

Tänään näemme opettajien vastauksen ministerin haasteeseen. Valmiutta on, jos annetaan tilaisuus.

Reino Seppälä avaa kurssin